

Arbeidsmarkedet nå – oktober 2022

«Arbeidsmarkedet nå» er et månedlig notat fra Analyseeksjonen i Arbeids- og velferdsdirektoratet.

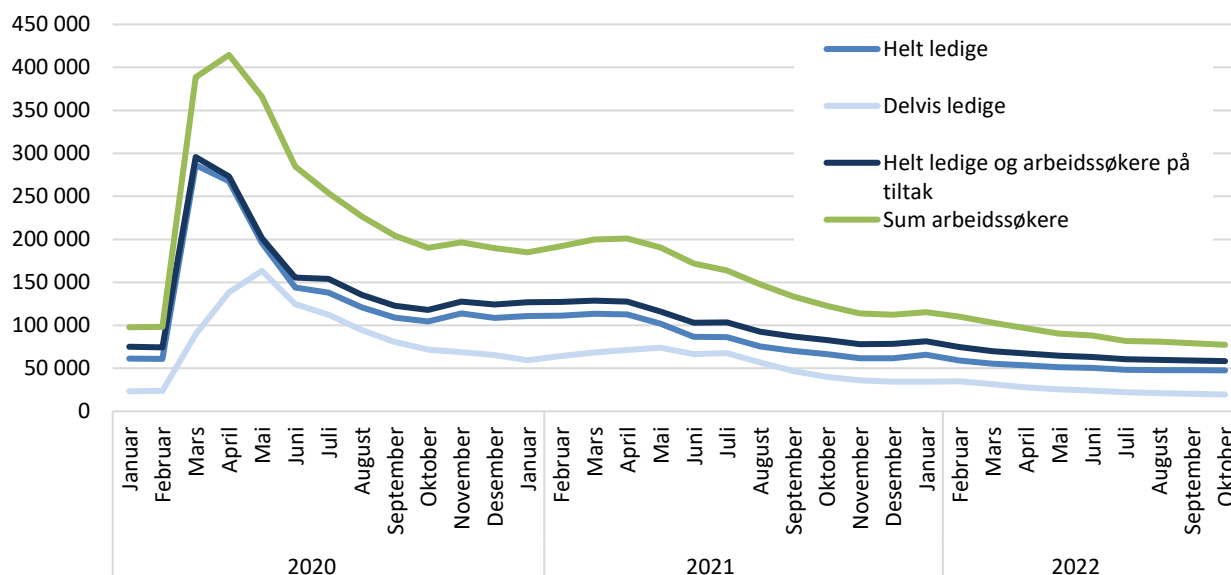
Notatet er skrevet av Johannes Sørbo, Johannes.Sorbo@nav.no, 28. oktober 2022.

Arbeidsledigheten holder seg lav

Antallet helt ledige gikk ned med 200 fra utgangen av september til utgangen av oktober, mens summen av helt ledige og arbeidssøkere som deltar i arbeidsmarkedstiltak falt med 800, ifølge sesong- og bruddjusterte tall (figur 1). I tillegg ble det 800 færre delvis ledige. Samlet gikk antallet arbeidssøkere registrert hos NAV (helt ledige, delvis ledige eller arbeidssøkere på tiltak) ned med 1 800 i løpet av oktober.¹

Selv om arbeidsledigheten gikk ned i oktober ifølge de sesongjusterte tallene, ser vi igjen at tallene for de foregående månedene har blitt revidert noe opp. Antallet helt ledige falt altså med 200 personer sesongjustert i oktober, men tallet for september ble samtidig revidert opp med 200. For summen av helt ledige og arbeidssøkere på tiltak og antallet arbeidssøkere totalt er likevel revideringen av de foregående månedene klart mindre enn nedgangen i oktober. Vi ser altså en fortsatt sterk utvikling på arbeidsmarkedet i oktober.

Figur 1. Antall personer registrert som helt arbeidsledige, delvis arbeidsledige, bruttoledighet og summen av arbeidssøkere. Sesong- og bruddjusterte tall. Januar 2020 – oktober 2022

Kilde: NAV

¹ Vi sesongjusterer antallet arbeidssøkere totalt og de ulike undergruppene hver for seg. Hver enkelt undergruppe kan ha ulike sesongmønstre, og det kan være perioder der mange går fra helt arbeidsledig til delvis arbeidsledig eller motsatt. Dette fører til at en addering av de ulike sesongjusterte komponentene ikke nødvendigvis gir same resultat som når en sesongjusterer totalen.

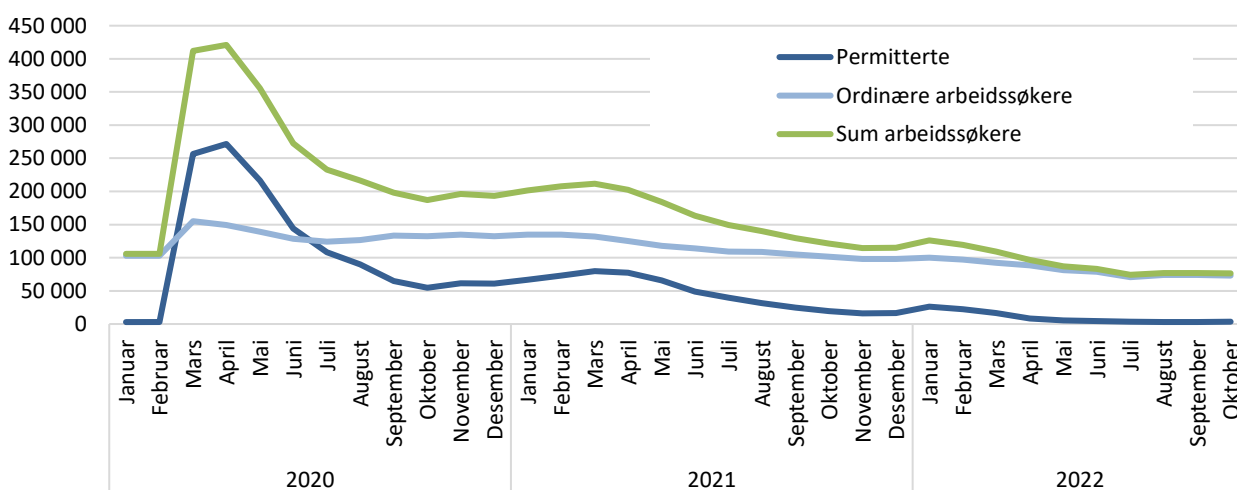
Ved utgangen av oktober var 45 400 personer registrert som helt arbeidsledige hos NAV. Det tilsvarer 1,6 prosent av arbeidsstyrken. Bruttoarbeidsledigheten, som er summen av helt arbeidsledige og arbeidssøkere på tiltak, var på 56 300 personer, eller 1,9 prosent av arbeidsstyrken. I tillegg var 20 300 personer registrert som delvis arbeidsledige, noe som utgjør 0,7 prosent av arbeidsstyrken. Til sammen var 76 600 personer registrert som arbeidssøkere hos NAV, noe som tilsvarer 2,6 prosent av arbeidsstyrken.

Få permitterte

Ved utgangen av oktober var det registrert 3 500 permitterte arbeidssøkere hos NAV, noe som utgjør 0,1 prosent av arbeidsstyrken. Det er 400 flere enn i september (figur 2), og antallet permitterte er på samme lave nivå som før pandemien. Disse tallene er ikke korrigert for sesongvariasjoner.

1 000 av de permitterte har bakgrunn fra industriarbeid, og dette er den vanligste yrkesbakgrunnen for permitterte. De siste månedene har det blitt meldt om bedrifter som må permittere på grunn av høye strømpriser i Sør-Norge, samt svekkede markedsforhold internasjonalt. Dette har imidlertid i liten grad slått inn i tallene over permitterte. Det er foreløpig heller ingen stor dramatik i meldingene NAV mottar fra bedrifter som må permittere eller si opp 10 ansette eller mer. I oktober var 2 700 personer berørt av et slikt permitteringsvarsel. Selv om NAV mottar et slikt varsel, trenger det heller ikke ende i en faktisk permittering. Dersom bedriften ser at man likevel ikke trenger permittere står de fritt til å la være.

Figur 2. Antallet arbeidssøkere fordelt på permitterte og ordinære (ikke-permitterte) arbeidssøkere. Januar 2020 – oktober 2022. Ikke justert for sesongvariasjoner

Kilde: NAV

Litt flere nye arbeidssøkere

I løpet av oktober registrerte 13 100 nye arbeidssøkere seg hos NAV, noe som tilsvarer om lag 700 per virkedag (ikke sesongjustert). Justert for normale sesongvariasjoner har antallet gått noe opp de siste månedene. I oktober registrerte drøyt 100 flere seg per virkedag enn da det var på sitt laveste i mars i år, det betyr i overkant av 2 000 flere arbeidssøkere i løpet av måneden. Antallet som registrert seg som arbeidssøkere er likevel fortsatt på et lavt nivå sammenlignet med årene før pandemien. 31 prosent av de nye arbeidssøkerne oppgir at de har mistet eller kommer til å miste

jobben som grunn til at de registrerer seg som arbeidssøkere. 12 prosent svarer at de er permittert eller kommer til å bli permittert, mens ytterligere 12 prosent oppgir at er usikre på sin jobbsituasjon.

Utviklingen i norsk økonomi

BNP Fastlands-Norge økte med 0,4 prosent fra juli til august, justert for normale sesongvariasjoner. Vekst i varehandel og tradisjonelt fiske stod for det meste av økningen, mens nedgang i bygge- og anleggsvirksomhet og industri dempet veksten.

Konsumprisindeksen (KPI) steg 6,9 prosent fra september 2021 til september 2022, mens årsveksten var på 6,5 prosent i august. Prisene på matvarer var den viktigste årsaken til oppgangen i tolv månedersveksten i KPI i september. Prisveksten justert for avgiftsendringer og utenom energivarer (KPI-JAE) endte på rekordhøye 5,3 prosent i september. Prisene går nå opp på de fleste varer og tjenester. Dermed fortsetter presset på Norges Bank, samtidig som vi må regne med at den høye prisen etter hvert biter mer og mer på økonomien både for bedrifter og husholdninger.

Boligprisene falt med 0,6 prosent i september ifølge sesongjusterte tall fra Eiendom Norge. Med høy inflasjon, økt rente og økt usikkerhet er det en fare for boligprisfall framover. Det kan i så fall også påvirke boligbyggingen, og dermed arbeidsledigheten i byggebransjen.

Norske industriledere er blitt mer pessimistiske ifølge SSBs konjunkturbarometer. Både produksjonen og sysselsettingen økte mindre i tredje kvartal enn i andre kvartal, og ordretilgangen falt. Det var fortsatt en høy andel som meldte at mangel på arbeidskraft begrenset produksjonen, men denne andelen var noe lavere enn i andre kvartal. Industrilederne er nå pessimistiske med tanke på utviklingen i fjerde kvartal.

Utviklingen i internasjonal økonomi

Inflasjonen i eurosonen fortsetter å øke. 12-månedersveksten økte fra 9,1 prosent i august til 9,9 prosent i september. Energipriser utgjorde det største bidraget til prisveksten, fulgt av økte matvarepriser. Det er nå ventet at den europeiske sentralbanken vil heve renten med ytterligere 75 basispunkter senere i dag (torsdag 27. oktober).

BNP-veksten i eurosonen var på 0,8 prosent i andre kvartal i år, noe høyere enn i de foregående kvartalene. Sysselsettingen fortsatte også å øke, men noe tregere enn i andre halvår i fjor og første kvartal i år. Samtidig peker forventningsindeksen PMI mot at det blir resesjon i eurosonen. Industrien sliter nå med konsekvensene av høye energipriser og leveringsproblemer på grunn av krigen i Ukraina. Samtidig har nå gassprisene falt med mer enn 70 prosent siden toppen i august. Det henger sammen med at Europa har fylt gasslagrene raskere enn ventet, og i oktober hadde mer enn 90 prosent fulle lager. Samtidig er gassprisen fortsatt klart høyere enn det som var vanlig før krigen, og skulle det eksempelvis bli en kald vinter eller skje nye uforutsette hendelser kan prisene igjen ta seg klart opp

I Storbritannia har den siste tiden vært preget av stor politisk uro, som førte til at statsminister Liz Truss trakk seg. Denne uken ble det klart at Rishi Sunak blir ny statsminister. Han har tidligere advart mot den økonomiske politikken Truss forsøkte å gjennomføre, og som resulterte i stor uro i finansmarkedene. Han står overfor store utfordringer, med blant annet en inflasjon som nådde 10,1 prosent i september og som gir store utfordringer for husholdninger og virksomheter.

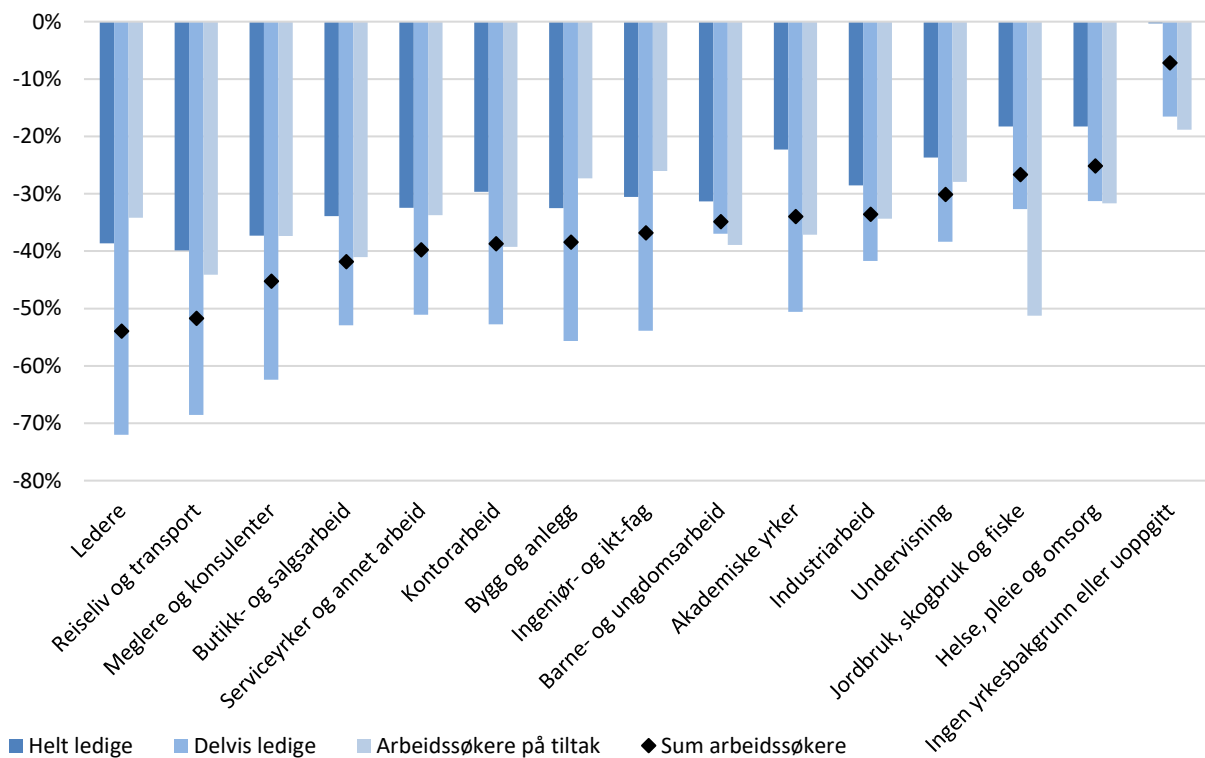
Færre arbeidssøkere innen de fleste yrkesgrupper

Det er færre eller omtrent like mange arbeidssøkere som i september for alle registrerte yrkesbakgrunner, justert for normale sesongsvingninger. Det er imidlertid en liten økning i antallet arbeidssøkere uten registrert yrkesbakgrunn (1 %). Målt i antall personer er nedgangen størst blant de med bakgrunn innen serviceyrker og annet arbeid, samt innen industriarbeid (om lag 300 færre i begge grupper).

Sammenlignet med oktober i fjor har antallet arbeidssøkere falt i alle yrkesgrupper, men i ulik grad (figur 3). Den relative nedgangen er størst innen lederyrker (-54 %), samt reiseliv og transport (-52%). Nedgangen har vært minst for personer uten registrert yrkesbakgrunn (-7 %).

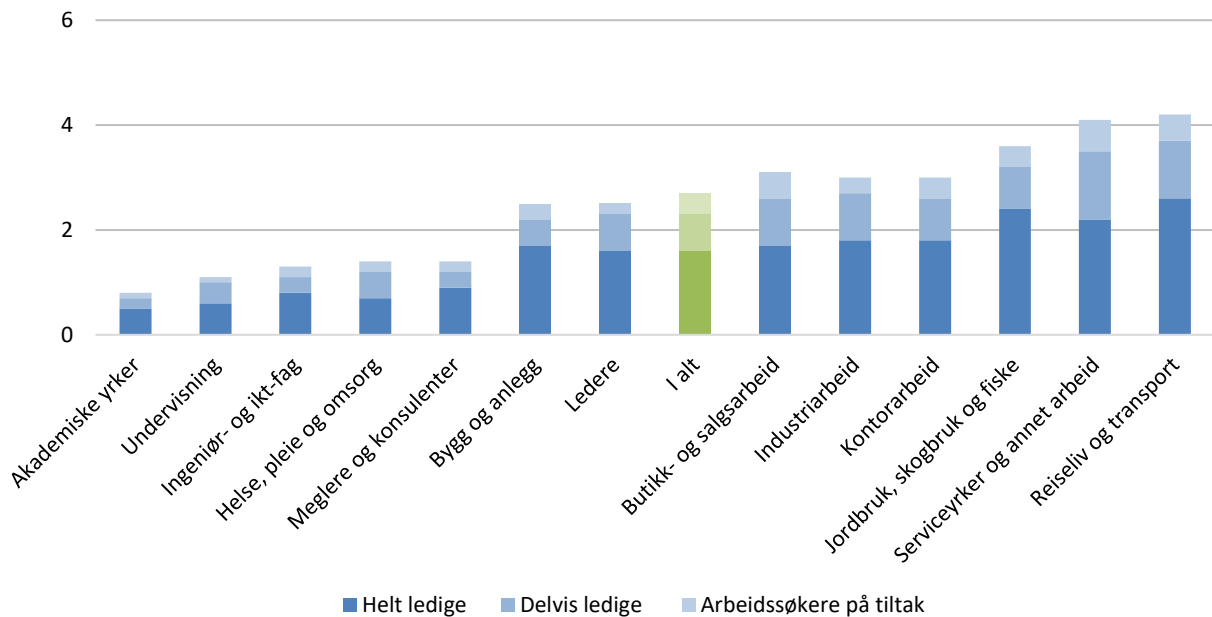
Ved utgangen av oktober var reiseliv og transport yrkesgruppen med høyest andel arbeidssøkere, med 4,2 prosent av arbeidsstyrken (figur 4). Andelen arbeidssøkere var lavest innen akademiske yrker, med 0,8 prosent.

Figur 3. Endring i antallet arbeidssøkere, fordelt på helt arbeidsledige, delvis arbeidsledige og arbeidssøkere på tiltak. Etter yrkesbakgrunn. Oktober 2021 – oktober 2022

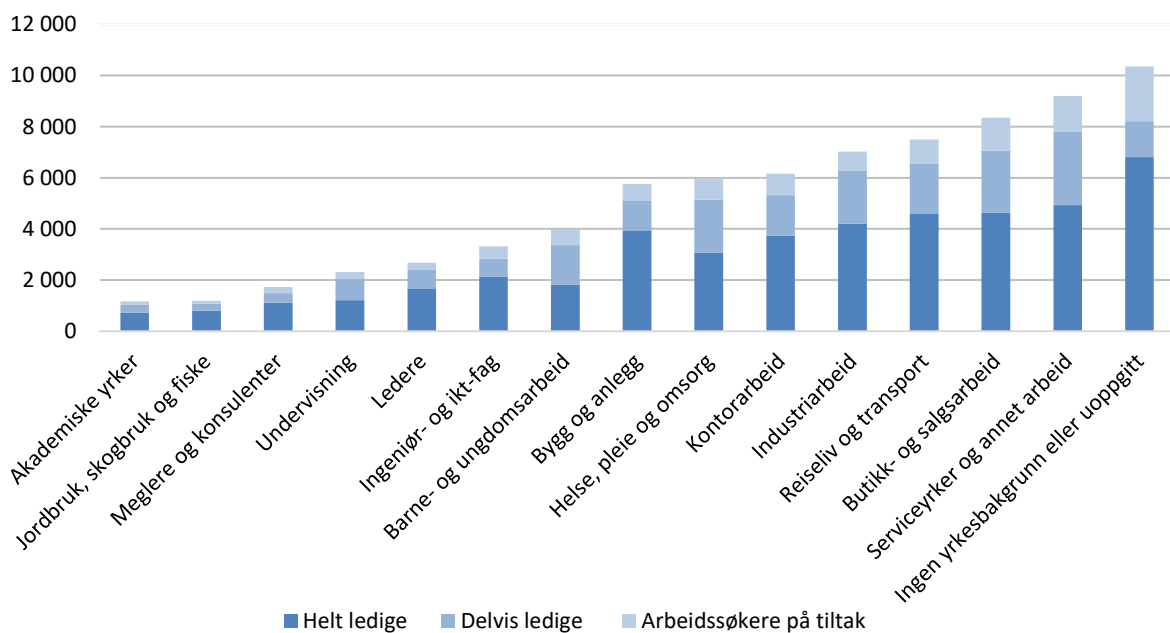
Kilde: NAV

Figur 4. Prosent av arbeidsstyrken registrert som helt arbeidsledig, arbeidssøker på tiltak eller delvis arbeidsledig hos NAV. Etter yrkesbakgrunn.² Oktober 2022

Kilde: NAV

Figur 5. Antall personer registrert som helt arbeidsledige, arbeidssøkere på tiltak eller delvis arbeidsledige hos NAV. Etter yrkesbakgrunn. Oktober 2022

Kilde: NAV

Serviceyrker og annet arbeid

Serviceyrker og annet arbeid er den vanligste bakgrunnen blant arbeidssøkere som har registrert en yrkesbakgrunn (figur 5). Ved utgangen av oktober hadde 9 200 arbeidssøkere bakgrunn fra et yrke i

² På grunn av overgang til ny tall for arbeidsstyrke er ikke yrkesgruppen jordbruk, skogbruk og fiske inkludert i denne figuren. Se «spesielle forhold» for nærmere informasjon.

denne gruppen, hvorav 4 000 hadde bakgrunn innen rengjøringsyrker. Sammenlignet med oktober i fjor har antallet arbeidssøkere gått ned med 6 100 personer (-40 %). Nedgangen var størst innen rengjøring (-2 700), samt yrker innen kunst, sport og kultur (-1 100).

Butikk- og salgsarbeid

Ved utgangen av oktober var 8 300 personer med denne yrkesbakgrunnen registrert som helt arbeidsledig, delvis arbeidsledig eller arbeidssøker på tiltak, noe som utgjør 3,0 prosent av arbeidsstyrken. Antallet arbeidssøkere med denne yrkesbakgrunnen har gått ned med 6 000 personer (-42 %) siden oktober i fjor. Nedgangen var størst innen butikkarbeid (-3 200), fulgt av annet salgsarbeid (-2 800).

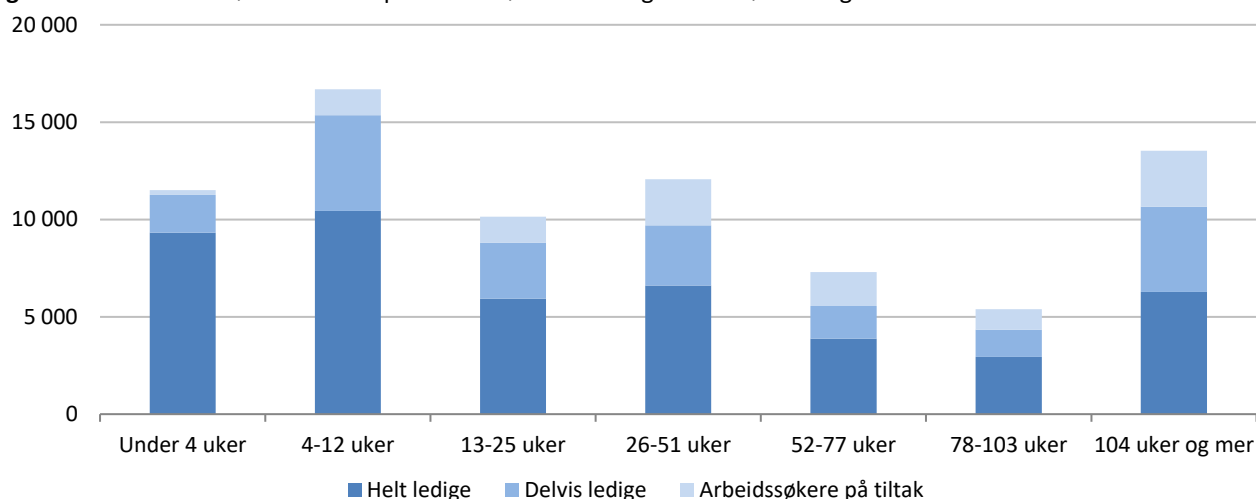
Reiseliv og transport

7 500 personer med denne yrkesbakgrunnen var registrert som arbeidssøkere ved utgangen av oktober. Sammenlignet med oktober i fjor er det en nedgang på 8 000 personer (-52 %). Nedgangen var størst for hovmestere, servitører og hjelpepersonell (-2 800), førere av transportmidler (- 2 200) og kokker (-1 500).

Færre har vært ledige lenge

26 200 personer har vært registrert som arbeidssøkere hos NAV i minst ett år, og 13 500 av disse har vært arbeidssøkere i minst to år (figur 6). Dermed har 34 prosent av arbeidssøkerne vært registrert i over ett år. Antallet personer som har vært arbeidssøkere lenge har falt mye det siste året. Sammenlignet med oktober i fjor er det nå 33 100 færre som har vært arbeidssøkere i mer enn ett år, noe som tilsvarer mer enn en halvering. Samtidig har antallet nye arbeidssøkere gått noe opp det siste halve året, noe som gjør at det nå er 1 500 flere som har vært arbeidssøkere i mindre enn 12 uker enn det som var tilfellet i oktober i fjor.

Figur 6. Antall arbeidssøkere fordelt på arbeidssøkerstatus og arbeidssøkervarighet. Oktober 2022

Kilde: NAV

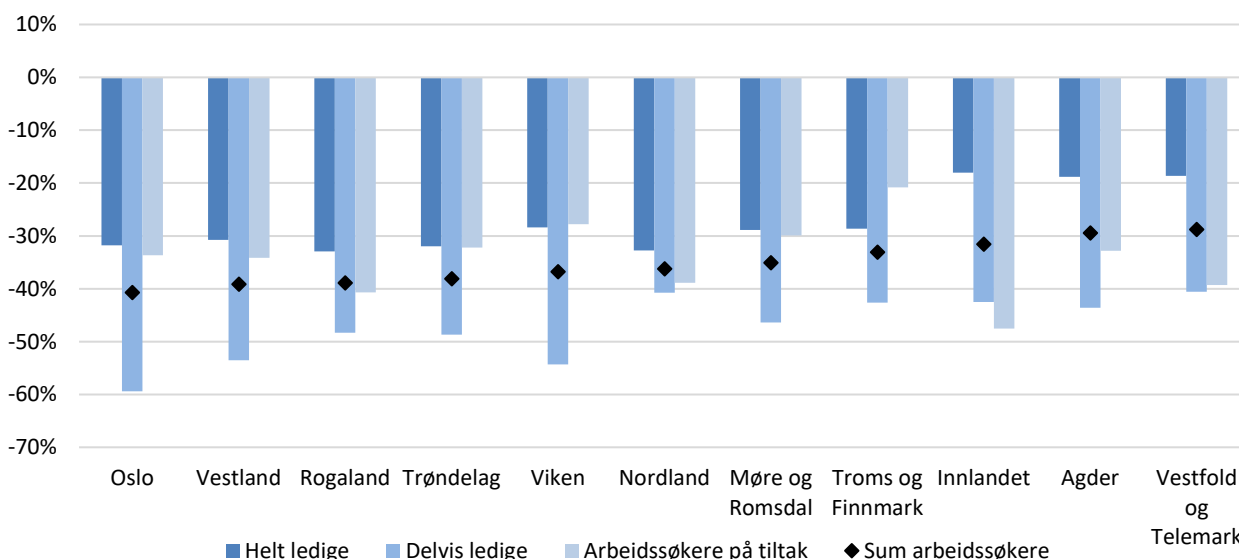
Størst nedgang i Troms og Finnmark

Justert for normale sesongvariasjoner gikk antallet arbeidssøkere ned eller holdt seg stabilt fra september til oktober i alle fylker. Den største prosentvise nedgangen var i Troms og Finnmark, med en nedgang på 4 prosent. I Agder holdt antallet seg stabilt.

Sammenlignet med oktober i fjor har antallet arbeidssøkere falt i alle fylker (figur 7). Nedgangen var størst i Oslo (-41 %), fulgt av Vestland og Rogaland (-39 %). Agder, samt Vestfold og Telemark har minst nedgang siden i fjor (-29 %).

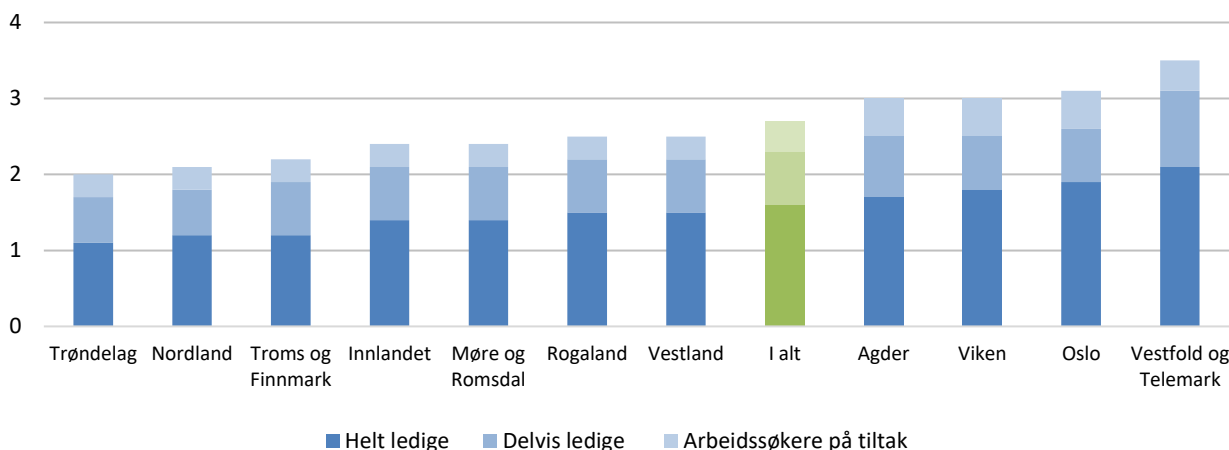
Andelen arbeidssøkere er høyest i Vestfold og Telemark, hvor 3,4 prosent av arbeidsstyrken er registrert som arbeidssøkere hos NAV (figur 8). Trøndelag har lavest andel, med 2,0 prosent.

Figur 7. Endring i antallet arbeidssøkere, fordelt på helt arbeidsledige, delvis arbeidsledige og arbeidssøkere på tiltak. Etter fylke. Oktober 2021 –oktober 2022

Kilde: NAV

Figur 8. Prosent av arbeidsstyrken registrert som helt arbeidsledige, arbeidssøkere på tiltak eller delvis arbeidsledige hos NAV. Etter fylke. Oktober 2022

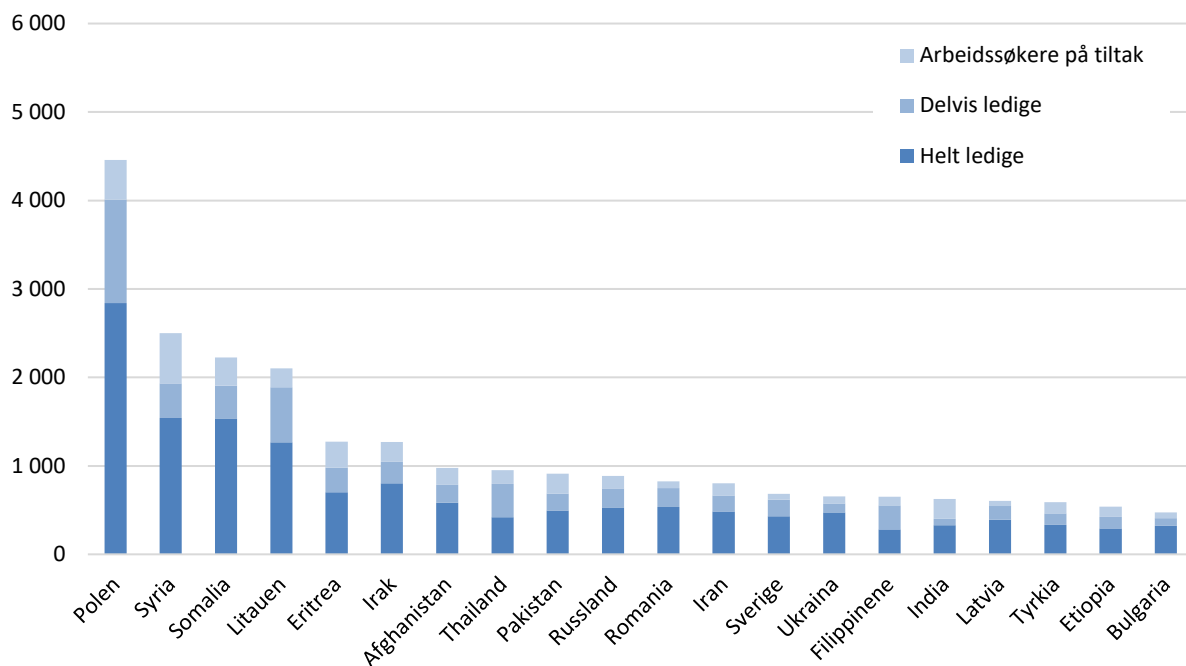
Kilde: NAV

Nesten halvparten av arbeidssøkerne har innvandrerbakgrunn

45 prosent av de som var registrert som helt ledige, delvis ledige eller arbeidssøkere på tiltak ved utgangen av oktober var innvandrere³, noe som utgjorde 34 100 personer. Sammenlignet med oktober i fjor har antallet arbeidssøkere med innvandrerbakgrunn falt med 17 900 personer (-34 %). Det er en noe mindre nedgang enn for de uten innvandrerbakgrunn (-39 %).

Figur 9 viser de 20 vanligste fødelandene blant arbeidssøkende innvandrere. Personer fra disse 20 landene utgjorde 70 prosent av arbeidssøkerne med innvandrerbakgrunn. Ved utgangen av oktober var Polen (4 500), Syria (2 500) og Somalia (2 200) de tre største gruppene.

Figur 9. Antall innvandrere registrert som helt ledig, arbeidssøker på tiltak eller delvis ledig hos NAV, etter fødeland. Dei 20 vanligste fødelandene er vist. Oktober 2022

Kilde: NAV

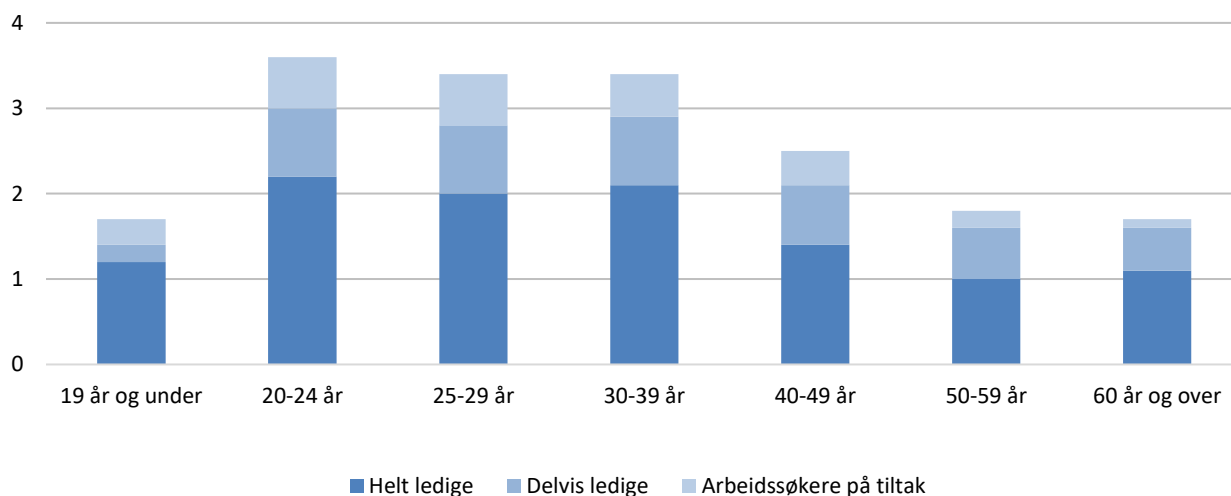
Færre eldre arbeidssøkere

Antallet arbeidssøkere gikk ned i alle aldersgrupper fra september til oktober, justert for normale sesongvariasjoner. De som var 60 år eller eldre hadde størst prosentvis nedgang (-4 %), fulgt av personer i førtiårene (-3 %). For personer under 20 år var det en liten økning (1 %).

Andelen arbeidssøkere er høyest blant personer i alderen 20-24 år, hvor 3,6 prosent av arbeidsstyrken er registrert som arbeidssøkere. Andelen arbeidssøkere er lavest for de under 20 år og de over 60 år, med 1,7 prosent (figur 10).

³ Fra 2022 bruker NAV opplysninger mottatt fra SSB til å definere *innvandrere* i arbeidsmarkedsstatistikken. Dermed følges [definisjonen SSB bruker for innvandrere](#). Se punkt 4.2.9 i [Om statistikken - Arbeidssøkere - nav.no](#) for nærmere informasjon.

Figur 10. Andel av arbeidsstyrken registrert som helt arbeidsledig, arbeidssøkere på tiltak eller delvis arbeidsledig hos NAV. Etter alder. Oktober 2022

Kilde: NAV

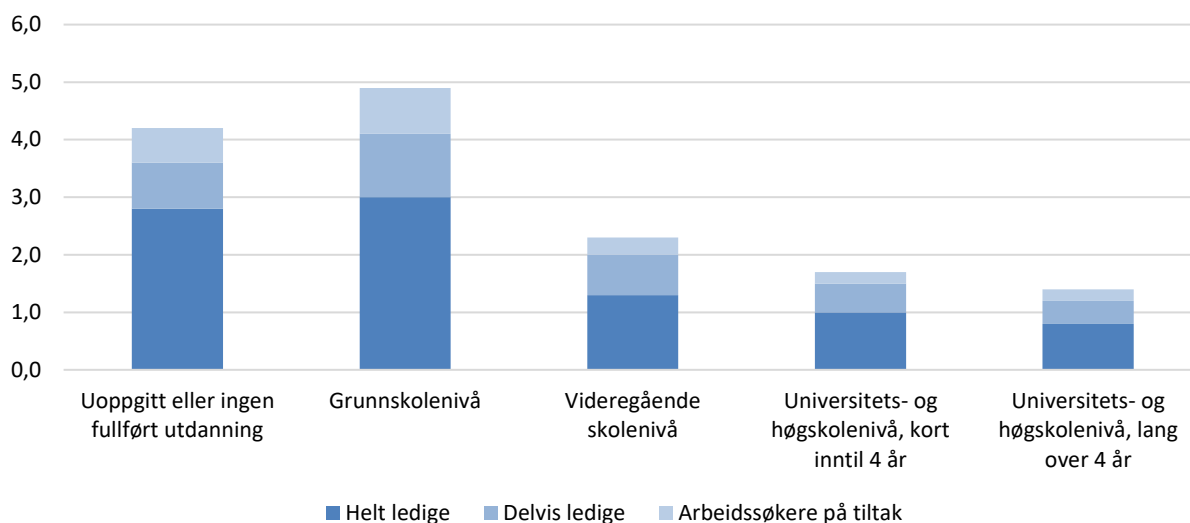
En av tre arbeidssøkere har ikke fullført videregående opplæring

Arbeidsledigheten er høyest for personer med kun grunnskole eller uten registrert utdanning (figur 11). For de med grunnskole som høyeste fullførte utdanning var 4,9 prosent av arbeidsstyrken registrert som arbeidssøkere hos NAV ved utgangen av oktober.⁴ Det er mer enn dobbelt så høy andel som for de med fullført videregående opplæring. Andelen er lavest for de som har fullført mer enn fire års høyere utdanning, hvor 1,4 prosent av arbeidsstyrken var registrert som arbeidssøkere hos NAV.

Også i antall personer utgjør de med grunnskole den største gruppen av arbeidssøkerne, fulgt av personer med fullført videregående opplæring. En av tre arbeidssøkere i oktober stod med grunnskole som høyest fullførte utdanning (15 700 personer), mens 13 400 personer (30 %) hadde videregående som høyeste fullførte utdanning.

⁴ Fram til 2022 fordelte NAV arbeidssøkere etter høyeste påbegynte utdanningsnivå. Fra 2022 benytter NAV opplysninger fra SSB til å definere utdanning. Dermed bruker vi [definisjonen SSB bruker på utdanning](#). Sjå punkt 4.2.10 i [Om statistikken - Arbeidssøkarar - nav.no](#) for meir informasjon.

Figur 11. Andel av arbeidsstyrken registrert som helt arbeidsledig, arbeidssøker på tiltak eller delvis arbeidsledig hos NAV. Etter fullført utdanningsnivå. Oktober 2022

Kilde: NAV

Høy etterspørsel etter arbeidskraft

I løpet av oktober ble det registrert 37 300 ledige stillinger på arbeidsplassen.no. Det tilsvarer 1 900 per virkedag, som er drøye 200 færre (-11 %) sammenlignet med oktober i fjor. Antallet nye ledige stillinger har vært noe lavere gjennom sommeren enn det som var tilfellet gjennom høsten og vinteren, justert for normale sesongvariasjoner. Etterspørselen er imidlertid fremdeles på et høyt nivå historisk sett. Det var flest ledige stillinger innen helse, pleie og omsorg (8 500), butikk- og salgsarbeid (3 900) og ingeniør- og ikt-fag (3 800) i oktober.

Spesielle forhold

Delvis ledige

En gjennomgang av data fra meldekortene de arbeidsledige sender inn til NAV, viser at 17 prosent av de delvis ledige har arbeidet mer enn 35 timer i gjennomsnitt de siste to ukene. Andelen i oktober 2022 er noe lavere enn i oktober 2021. Dette vil både være personer som har skiftende arbeidstid og personer som er tilbake i arbeid, men som fremdeles sender inn meldekort. Antallet delvis ledige kan dermed være noe for høyt i statistikken til NAV. For nærmere forklaring om øvrige endringer, se [Om statistikken](#).

For nærmere forklaring om andre endringer, se [Om statistikken - Arbeidssøkere - nav.no](#)

Endring og korrigering permitteringstall

Fra og med september 2022 endres definisjonen på permitterte til å bare ta hensyn til 3 måneder for avstemning mot søknad og eventuelt avslag, mot 6 måneder tidligere (januar 2020 til august 2022). Dette for å ta hensyn til en mer normalisert saksbehandlingstid.

Tall for antall helt ledige permitterte og delvis ledige permitterte i perioden januar 2020 til august 2022 ble korrigert september 2022. Bakgrunnen for korrigeringen er overgang til mer presis definisjon for permitterte. Les mer om endringen i [Om statistikken](#).

Arbeidsstyrke

Til og med 2021 har NAV benyttet arbeidsstyrketall basert på SSBs arbeidskraftsundersøkelse (AKU). Fra 2022 ble dette endret til registerbaserte tall fra SSB, kombinert med tall på registrerte arbeidssøkere fra NAV. For arbeidsstyrken fordelt på yrke ble grunnlaget endret fra sysselsatte til lønnstakere. Dette fører blant annet til at arbeidsstyrken for yrkesgruppen «Jordbruk, skogbruk og fiske» blir for liten og ikke kan benyttes. Dette tallet er derfor stjernet ut i rapportene.

Se punkt 4.2.7 og kapittel 5 i [Om statistikken - Arbeidssøkere - nav.no](#) for mer informasjon.